

2. Učinkovita uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta

Usmeritve SRS: Za učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporabo znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta SRS poudarja naslednje prioritete: izboljšati kakovost terciarnega izobraževanja in vzpodbujati vseživljenjsko izobraževanje ter povečati učinkovitost in obseg vlaganj v raziskave in tehnološki razvoj.

2.1. Izobraževanje in usposabljanje

Izobrazbena sestava odraslega prebivalstva v Sloveniji se iz leta v leto postopno izboljšuje. Delež prebivalstva s terciarno izobrazbo se je v obdobju 2003–2006 močno povečal in približal povprečju EU-25, še vedno pa Slovenija zaostaja za državami, ki dosegajo najvišje deleže⁶⁴ in praviloma dosegajo tudi najvišje ravni gospodarske razvitosti. Izboljševanje izobrazbene strukture prebivalstva se kaže tudi v naraščanju povprečnega števila let šolanja odraslega prebivalstva, ki je leta 2005 v Sloveniji znašalo 11,6 leta, kar je nekoliko manj, kot znaša povprečje članic OECD⁶⁵.

Boljša izobrazba praviloma povečuje zaposlitvene možnosti posameznika. Stopnje zaposlenosti terciarno izobraženih so posledično praviloma višje kot pri nižje in srednje izobraženih. Stopnja zaposlenosti terciarno izobraženih v Sloveniji je precej nad povprečjem EU, stopnja zaposlenosti srednje izobraženih se giblje okoli povprečja, stopnja nizko izobraženih pa precej zaostaja za povprečjem EU, kar med drugim kaže tudi na problem strukturne brezposelnosti in pomanjkanje terciarno izobraženih kadrov nekaterih profilov. Na neskladje med ponudbo in povpraševanjem po terciarno izobraženih kadrih, ki se pojavlja v Sloveniji, kaže relativno hitro naraščanje števila registrirano brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo⁶⁶ pa tudi postopno povečevanje anketne brezposelnosti za to kategorijo brezposelnih⁶⁷.

Zanimanje za študij na področju znanosti in tehnologije⁶⁸ se povečuje, vendar relativno počasi. Kljub povečanju števila diplomantov s področja znanosti in

⁶⁴ V drugem četrtletju 2006 je v Sloveniji znašal 21,5 %, v povprečju EU-25 pa 23,2 %. V obdobju 2003–2006 je Slovenija zmanjšala zaostanek za povprečjem EU-25 s 3 na 1,7 o.t. Podrobneje glej indikator *Delež prebivalstva s terciarno izobrazbo*.

⁶⁵ Podrobneje glej indikator *Povprečno število let šolanja*.

⁶⁶ Število registriranih brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo je bilo leta 2006 za 60,6 % višje kot leta 2001.

⁶⁷ V letu 2005 je znašala 3,1 %.

⁶⁸ Področje znanosti in tehnologije po ISCED 97 zajemata dve širši področji: področje „znanost, matematika in računalništvo” in področje “tehnika, proizvodne tehnologije”.

tehnologije se je v letih od 2000 do 2005 zmanjšal tako delež diplomantov s področja znanosti in tehnologije v skupnem številu diplomantov kot tudi delež študentov na teh področjih v skupnem številu študentov, saj je število študentov na drugih področjih naraščalo hitreje. V obdobju 2000–2004 (zadnji primerljivi podatki) se je še povečal tudi zaostanek za povprečjem EU-15⁶⁹. Kljub pozitivnim premikom v zadnjih letih je zaradi velikega zaostanka potrebno nadaljevati z aktivnostmi za povečanje vpisa na študij na teh področjih. Tovrstno znanje, sposobnosti in veščine so eden izmed glavnih virov za povečanje inovacij, zato so te strukturne razlike lahko pomembna ovira za povečanje inovativnosti in konkurenčnosti slovenskih podjetij.

Vključenost mladine v izobraževanje je visoka in se še naprej povečuje. Vključenost generacije 15–19 let v srednje šole iz leta v leto narašča in je relativno visoka, saj je nad povprečjem EU⁷⁰. Tudi vključenost mladih (v starosti 20–24 let) v terciarno izobraževanje je v Sloveniji nad povprečjem EU (v letu 2005 je znašala 43,8 %, v EU-25 pa v letu 2004 27,8 %) ⁷¹, v zadnjih 30-letih pa se povečuje v vseh državah EU, pospešeno zlasti po sprejemu Lizbonske strategije leta 2000⁷². S tem narašča tudi vključenost generacije v vpisni starosti v terciarno izobraževanje, ki naj bi se v skladu s SRS povečala na vsaj 55 %. Tega zaenkrat še ne dosegamo predvsem zaradi manjše vključenosti moških v terciarno izobraževanje⁷³.

Visoka vključenost mladih v izobraževanje zahteva tudi relativno visoke izdatke za izobraževanje, ki pa predvsem na terciarni ravni kažejo odstopanje od EU, ko gre za strukturo njihove porabe ter višino na udeleženca. V Sloveniji je delež javnih izdatkov za izobraževanje v BDP v letu 2004 po zadnjih dosegljivih podatkih znašal 6,0 % BDP. V primerjavi z letom 2003 se je nekoliko znižal, a nas je še vedno uvrščal precej nad povprečje EU-25. Tudi delež javnih izdatkov za terciarno izobraževanje v BDP je pri nas višji od evropskega povprečja⁷⁴. Ob tem pa je treba opozoriti, da bistveno večji delež javnih sredstev na terciarni ravni kot druge evropske države namenimo za štipendije in druge oblike socialnih ugodnosti študentom (v letu 2004 kar 24 %; EU-25 v letu 2003 le 16 %) ⁷⁵. Ob visokih transferih je obseg javnih izdatkov, ki so namenjeni neposredno

⁶⁹ Glej indikator *Diplomanti na področju znanosti in tehnologije*.

⁷⁰ V šolskem letu 2004/2005 je bilo v srednje šole vpisane 77,6 % generacije v starosti 15–19 let (v šolskem letu 2000/2001 72,5 %, 1994/1995 pa 67,2 %), prvi vpis v šolskem letu 2005/2006 pa že presega 80 %.

⁷¹ Preračuni Umar na podlagi podatkov Eurostat.

⁷² Progress towards the Lisbon objectives in education and training, 2006.

⁷³ Po izračunih UMAR je znašal delež vključenih 20-letnikov v terciarno izobraževanje v letu 2005 skupaj 51,1 % (moških 42,1 % in žensk 60,5 %).

⁷⁴ Glej indikator *Javni izdatki za izobraževanje*.

⁷⁵ Podobno visoki transferji so sicer značilni tudi za skandinavske države. Z vidika vpliva na vključenost v terciarno izobraževanje naj bi bilo javno financiranje med ključnimi dejavniki, toda glede na ugotovitve (Otero in McCoshan, 2004) ne nujno kot neposredna pomoč študentom. Rezultati analize dejavnikov, ki vplivajo na dostopnost terciarnega izobraževanja, so pokazali zelo močno pozitivno korelacijo med vključenostjo v terciarno izobraževanje in obsegom javnih izdatkov za izobraževanje kot deležem v BDP. Po drugi strani pa analiza ni potrdila povezave med obsegom neposredne finančne podpore študentom (delež transferjev gospodinjstvom v celotnih javnih izdatkih za izobraževanje) in vključenostjo v izobraževanje (bruto stopnja vključenosti v terciarno izobraževanje).

izobraževalnim ustanovam na terciarni ravni, v Sloveniji razmeroma nizek (1,0 % BDP; EU-15 1,2 % BDP). Poleg javnih izdatkov so zasebni izdatki za izobraževalne ustanove na terciarni ravni v letu 2004 znašali še 0,3 % BDP (v povprečju EU-15 0,2 % BDP). Preračun izdatkov za izobraževanje na udeleženca izobraževanja kaže podobno sliko kot kazalniki celotnega obsega izdatkov za izobraževanje. Letni izdatki za izobraževalne ustanove na udeleženca izobraževanja, izraženi v BDP na prebivalca, so za vse ravni izobraževanja skupaj v primerjavi z državami EU visoki. Zaostajamo pa po višini izdatkov na terciarni ravni, ki so se po zadnjih dosegljivih podatkih v letu 2003 že drugo leto zapored močno zmanjšali⁷⁶.

Razmerje med številom študentov in številom pedagoškega osebja se rahlo izboljšuje. Razmerje med številom študentov in številom pedagoškega osebja je eno izmed meril kakovosti terciarnega izobraževanja, kjer manjše razmerje praviloma omogoča večjo kvaliteto. V Sloveniji se to razmerje sicer nekoliko izboljšuje, vendar je število študentov na pedagoškega delavca v primerjavi z drugimi evropskimi državami še vedno precej visoko⁷⁷. Še vedno je nizka tudi učinkovitost visokošolskega študija. V Sloveniji je povprečni čas trajanja⁷⁸ visokošolskega študija leta 2005 znašal 6,3 leta, na univerzitetnem študiju pa 6,8 leta. V mednarodnih primerjavah se nizka učinkovitost študija kaže tudi kot majhno število diplomantov na 1000 prebivalcev v starosti 20–29 let (letu 2004: 50,0; EU-25: 54,9) kljub dejstvu, da smo po bruto stopnji vključenosti v terciarno izobraževanje v primerjavi s populacijo v starosti 20–24 visoko nad povprečjem EU⁷⁹. Učinkovitost in kvaliteta študija sta pomembna problema. Za njuno reševanje je zato potrebno čimprej pripraviti in sprejeti ukrepe, predlagane v Okviru reform za povečanje blaginje prebivalcev Slovenije⁸⁰.

Vključenost prebivalstva v vseživljenjsko učenje, ki predstavlja zelo pomemben dejavnik izboljševanja kakovosti človeškega kapitala in prilagodljivosti trga dela, je razmeroma visoka. V letu 2005 se je vključenost odraslega prebivalstva v vseživljenjsko učenje, merjena z anketo o delovni sili⁸¹, sicer nekoliko znižala (s 16,2 % na 15,3 %), vendar je bila še vedno za 2 o.t. višja kot leta 2003⁸² in nad povprečjem EU-25 (10,2 %) ter med najvišjimi v EU. Po vključenosti v vseživljenj-

⁷⁶ Podrobneje glej indikator *Izdatki za izobraževalne ustanove na udeleženca*.

⁷⁷ Podrobneje glej indikator *Razmerje med študenti in pedagoškim osebjem*.

⁷⁸ Od vpisa do diplomiranja.

⁷⁹ Slovenija: 72,3 %, EU-25: 57,5 %.

⁸⁰ Podatki o zaposlovanju v letu 2006, ko se je izraziteje okrepila le rast zaposlenosti v višjem in visokem šolstvu, so morda prvi znak, da se je vendarle začel strukturni premik v smeri krepitve terciarnega izobraževanja, kar je tudi odraz povečanja števila višje in visokošolskih zavodov v tem letu ter začetka procesa prenove in uvajanja novih študijskih programov.

⁸¹ Indikator meri vključenost prebivalstva, starega 25–64 let, v izobraževanje in usposabljanje v času štirih tednov pred izvajanjem ankete o delovni sili. Indikator je izračunan na osnovi letnega povprečja in se ne nanaša le na eno četrletje v letu. Strokovnjaki Evropske komisije opozarjajo, da je indikator metodološko pomanjkljiv, problematično pa je zlasti merjenje udeležbe v izobraževanje in usposabljanje v samo zadnjih tednih pred izvajanjem ankete. To pomeni, da čas anketiranja močno vpliva na rezultat. Od oktobra 2006 je indikator izračunan na osnovi letnih povprečij četrletnih podatkov in ne tako kot prej na osnovi podatka za en kvartal. Na ta način so izračunane vrednosti za celotno obravnavano obdobje.

⁸² Od leta 2003 razpolagamo s primerljivimi podatki, saj je takrat prišlo do spremembe metodologije.

sko učenje smo tega leta zaostajali le za Švedsko, Združenim kraljestvom, Dansko, Finsko in Nizozemsko. Kljub visoki vključenosti pa ostajata pomembna problema skromna vključenost starejših in manj izobraženih. Manj ugodna gibanja kažejo podatki o vključenosti odraslih v formalno izobraževanje, ki pa predstavlja samo en del vseživljenjskega učenja, saj se število odraslih, vključenih v formalno izobraževanje, zmanjšuje.

2.2. Raziskave, razvoj, inovacije in uporaba informacijsko-komunikacijskih tehnologij

Izdatki za *raziskovalno-razvojno dejavnost (RRD)* so se do leta 2005 glede na zastavljene cilje povečevali prepočasi. Po letu 2001 je gibanje izdatkov za RRD beležilo negativne trende, saj se je njihov delež v BDP zmanjševal, kar je bilo posebej očitno leta 2003⁸³. V letih 2004 in 2005 so se izdatki za RRD v primerjavi z BDP sicer nekoliko povečali (na 1,49 % BDP v letu 2005), vendar so bili še vedno nižji kot pred letom 2003. Takšna gibanja Slovenijo oddaljujejo od ciljev SRS. Podobne tendence kot v Sloveniji glede gibanja izdatkov za RRD v BDP so opazne tudi v EU in ne delujejo v prid uresničevanja barcelonskih ciljev. To kaže, da se sprejetje različnih političnih dokumentov in zavez za večja vlaganja v RRD tako v Sloveniji kot v EU doslej ni v zadostni meri odrazilo v njihovem dejanskem uresničevanju in pa tudi, da je uresničevanje takšnih ciljev dolgoročen proces, ki zahteva koordiniranje in sodelovanje različnih politik in akterjev. Kljub temu pa imajo nekatere članice EU bolj konsistentno politiko povečevanja izdatkov za RRD v BDP vse od leta 2000 naprej (npr. Avstrija, Češka, Finska, Litva, Španija).

Gospodarske družbe, ki naj bi postale najbolj dinamičen segment povečevanja izdatkov za RRD, so v letu 2005 te izdatke realno povečale za manj kot odstotek. V obdobju 2002–2005 so gospodarske družbe realno celo zmanjšale obseg sredstev za RRD, zato se je njihov delež v skupnih izdatkih za RRD znižal s 60 % v letu 2002 na 55,3 % leta 2005⁸⁴. Ob tem je potrebno izpostaviti, da so gospodarske družbe realno zmanjšale izdatke za izvajanje RRD predvsem v podjetjih, povečale pa so jih za izvajanje RRD v državnem sektorju in visokošolskih organizacijah. Sodelovanje med različnimi sektorji pri financiranju in izvajanju RRD je v razvitih državah znatno prispevalo k povečanju celotnih vlaganj v RRD. Pri nas pa je povezovanje med posameznimi sektorji pri financiranju RRD še vedno zelo omejeno in se kaže v dejstvu, da gospodarske družbe same financirajo pretežni del RRD, ki jo izvajajo. Stanje naj bi se v prihodnje izboljšalo na podlagi uresničevanja ukrepov za krepitev sodelovanja med javno raziskovalno sfero in podjetji. Prav tako naj bi nove davčne olajšave za RRD, uvedene v letu 2006⁸⁵, bolj spodbudile podjetja k večjim vlaganjem.

⁸³ Prvi podatki SURS o deležu RRD v BDP za leti 2003 in 2004, ki smo jih uporabili tudi v naši analizi v Poročilu o razvoju 2006, so bili kasneje z revizijo znižani. O vzrokih podrobneje glej v indikatorju *Bruto domači izdatki za raziskovalno-razvojno dejavnost*.

⁸⁴ Povečala sta se zlasti deleža državnega sektorja in tujine (glej indikator *Bruto domači izdatki za raziskovalno-razvojno dejavnost*).

⁸⁵ Uvedena je bila davčna olajšava za podjetja za naložbe v RRD, ki znaša 20 %. V statističnih regijah, kjer je BDP na prebivalca nižji od povprečja države za do 15 %/nad 15 %, se olajšava lahko poveča na 30 %/

V letih 2002–2003 (zadnji dosegljivi podatki) je bil dosežen znaten napredek glede števila prijavljenih **patentov** na Evropskem patentnem uradu (EPU). Slovenija prijavi največ evropskih patentov na milijon prebivalcev med novimi članicami in je v letih 2002–2003 zmanjšala zaostanek za povprečjem EU-25 v primerjavi z letom 2001⁸⁶. Kljub temu pa evropsko povprečje prijavljenih patentov znaša vsaj dvainpolkrat več na milijon prebivalcev kot v Sloveniji.

Število raziskovalcev, izraženo v enoti polnega delovnega časa, je v letih od 2000 do 2005 najhitreje naraščalo v poslovnem sektorju, najpočasneje pa v državnem sektorju. Raziskovalni kader ima ključno vlogo v izvajanju RRD in v povečevanju sposobnosti za inoviranje. Slovenija je imela leta 2000 največ raziskovalcev v državnem sektorju, do leta 2005 pa se je struktura spremenila v korist raziskovalcev v poslovnem sektorju⁸⁷. Njihovo število se je v obdobju 2000–2005 povečalo kar za 40 %, skupno število vseh raziskovalcev pa za 21 %. Ne glede na to Slovenija še naprej zaostaja po številu raziskovalcev v odstotku delovne sile za EU-25.

Na pozitivne, vendar zaenkrat še šibke premike, kažejo nekateri podatki o **inovacijski dejavnosti**. Čeprav večanje števila raziskovalcev v poslovnem sektorju ustvarja dobro izhodišče za povečanje inovativne dejavnosti podjetij, pa samo po sebi ne zagotavlja, da bi prišlo do znanega napredka v inovativnosti in do zmanjševanja zaostanka za najbolj razvitimi državami EU. Zadnji dosegljivi podatki o inovacijski dejavnosti v Sloveniji v obdobju 2002–2004⁸⁸ kažejo, da je bilo inovacijsko aktivnih 26,9 % podjetij, kar je več kot v obdobju 2001–2002. Primerjalna analiza med državami EU glede širšega nabora dejavnikov, ki vplivajo na inovacijsko aktivnost kaže, da sodi Slovenija v skupino držav, ki dohitevajo najbolj inovativne države EU, vendar pa obenem ugotavlja, da je učinkovitost nacionalnega inovacijskega sistema v Sloveniji šibka⁸⁹ (EIS, 2006). Ne glede na določen napredek v inovacijski aktivnosti, ne moremo biti zadovoljni tako z

---

40 %. Upravičeni stroški vključujejo tako nakup opreme in nove tehnologije za raziskovalno-razvojne namene kot tudi stroške dela in nakup licenc. Do leta 2006 je veljala 10-odstotna davčna olajšava za vse investicije, vključno s stroški razvoja in raziskav, vendar se je v glavnem osredotočala na stroške opreme.

⁸⁶ Po podatkih Eurostat je Slovenija v letu 2003 na Evropskem patentnem uradu (EPU) prijavila 50,4 patenta na milijon prebivalcev, povprečje EU-25 pa je znašalo 136,7. Začasni podatki za leto 2003, ki smo jih objavili v Poročilu o razvoju 2006, so kazali, da je imela Slovenija samo 21,9 patentne prijave na EPU, kar je posledica dejstva, da so začasni podatki potrjeni velikim spremembam zaradi časovnih zamikov v objavi patentnih informacij.

⁸⁷ Izraženo v enoti polnega delovnega časa. Če bi upoštevali število raziskovalcev kot osebe, potem je največje število le-teh v visokošolskem sektorju, vendar pa je večina zaposlena kot pedagoško osebje in predstavlja njihovo raziskovalno delo le 20 % obremenitve, ki se upošteva v enoti polnega delovnega časa.

⁸⁸ Inovacijska dejavnost (SURS), 13. julij 2006, prva objava. Anketa SURS sledi standardiziranemu vprašalniku Community Innovation Survey (CIS), ki se izvaja v državah EU. Rezultati CIS 4 za omenjeno obdobje še niso na razpolago za vse države EU.

⁸⁹ V EIS 2006 se učinkovitost nacionalnega inovacijskega sistema meri kot razmerje med vložki v inovacijsko aktivnost (14 kazalnikov na področju izobraževanja, vlaganj v znanje in inovacije) in rezultati inovacijske aktivnosti (10 kazalnikov, ki zajemajo prodajo novih proizvodov in storitev, zaposlovanje v visokotehnoloških sektorjih, število patentov idr.).

doseženo ravnijo inovacijske aktivnosti podjetij in z zelo nizkim deležem malih podjetij, ki inovirajo, kot tudi z deležem inovativnih podjetij v storitvenih dejavnostih, ki je več kot še enkrat nižji od deleža inovativnih podjetij v predelovalnih dejavnostih (16 % v primerjavi s 35 %). Slovenija po tem precej odstopa od večine držav EU, kjer razlike med inovativno aktivnostjo podjetij v predelovalnih in storitvenih dejavnostih niso tako velike (EIS, 2004). Tudi novejša raziskava, ki se je ukvarjala s posebnostmi merjenja inovacij v storitvah v EU in pri tem upoštevala še vrsto drugih dejavnikov, relevantnih za inovacijsko dejavnost v storitvah, je ugotovila, da je Slovenija po vrednosti inovacijskega indeksa v storitvah med državami EU-27 zasedla 23. mesto (Kanerva et al., 2006). Upošteva joč, da storitvene dejavnosti prevladujejo v strukturi slovenskega gospodarstva, saj ustvarjajo prek 60 % dodane vrednosti, zanemarjanje inovacijskega potenciala v storitvah zmanjšuje zmožnosti našega gospodarstva za hitrejšo povečevanje konkurenčnosti⁹⁰. V novih programih Ministrstva za gospodarstvo za obdobje 2007–2013 so prvič predvideni tudi ukrepi za povečanje inovativnosti v storitvah (MG, Program ukrepov, 2006).

Na področju dostopa in uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije dosega Slovenija v zadnjih treh letih (2004–2006) znaten napredek. Po uporabi interneta med prebivalstvom v starosti 16–74 let, ki je v prvem četrtletju 2006 preseglo polovico prebivalstva, je Slovenija za povprečjem EU-25 zaostajala samo za 3 odstotne točke, medtem ko je EU-25 presegla po deležu gospodinjstev z dostopom do interneta⁹¹. Pozitivno je tudi to, da se je močno povečal delež gospodinjstev s širokopasovnim dostopom, in sicer na 34 % v prvem četrtletju 2006. S tem je glede širokopasovnih povezav Slovenija prvič presegla povprečje EU-25 (32 %). Glavno vlogo v takšnih gibanjih je odigralo zmanjšanje ovir za vstop manjših ponudnikov širokopasovnega dostopa na trg in s tem povečanje konkurence med ponudniki storitev. Dosežen je tudi pomemben premik v uvajanju e-uprave v Sloveniji, saj se je dostopnost e-uprave v obdobju 2004–2006 močno povečala⁹² – na 65 % (v EU-25 je znašala 50 %). Precej nižji kot v povprečju EU-25 pa je delež tistih, ki so z javno upravo v celoti poslovali elektronsko. Razkorak v izkoriščanju prednosti informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) ostaja tudi v poslovanju podjetij, kjer slovenska podjetja v dosti manjši meri kot podjetja iz EU poslujejo preko interneta pri nakupovanju, sprejemanju naročil in prodaji. Po eni strani je to posledica nezadostne standardiziranosti takšnega poslovanja, po drugi strani dejstva, da je za učinkovito uporabo IKT v podjetjih potrebno uvesti vrsto organizacijskih sprememb in imeti na razpolago boljše usposobljene kadre. Z ozirom na dejstvo, da so postale IKT najbolj široko uporabne tehnologije tako v poslovnem kot v zasebnu življenju in da je pričakovati nadaljnjo krepitev teh tendenc v prihodnje, je potrebno, ne glede na dosežene rezultate pri uporabi

⁹⁰ Velika večina mladih raziskovalcev, ki se usposablja za poslovni sektor, se usposablja na naravoslovno-tehničnih fakultetah in samo majhen delež na družboslovnih fakultetah. To je lahko po eni strani posledica nepoznavanja teh ukrepov na družboslovnih fakultetah, po drugi strani pa zanemarjanje dejstva, da so netehnološke inovacije in znanja, ki so potrebna za njihovo uresničitev, prav tako pomembne za povečanje konkurenčnosti gospodarstva.

⁹¹ Podrobneje glej indikator *Raba interneta*.

⁹² Kazalnik dostopnosti e-uprave meri, koliko osnovnih javnih storitev je na voljo na popolnoma elektronski način.

IKT poudariti, da Slovenija še premalo vlaga v IKT. Leta 2005 je EU za naložbe v IKT v povprečju namenila 6,4 % BDP, Slovenija pa 5,4 % BDP⁹³.

V drugi polovici 2005 in v 2006 je bila uvedena vrsta ukrepov, ki bi lahko v bodoče izboljšali položaj na področju raziskav in inovacijske dejavnosti. Na podlagi razvojnih dokumentov (Strategija razvoja Slovenije, Nacionalni razvojno-raziskovalni program) je sprejeta vrsta ukrepov, ki naj bi okrepili inovacijsko aktivnost tako z večjim sodelovanjem med javnimi raziskovalnimi institucijami in gospodarstvom (npr. skupni razvojno-raziskovalni programi, izboljšanje raziskovalne infrastrukture v tehnoloških parkih/centrih), z boljšim dostopom malih in srednje velikih podjetij do virov financiranja za modernizacijo kot z okrepitevijo človeških virov v RRD (programi usposabljanja mladih raziskovalcev), ki naj bi svoje učinke pokazali šele v prihodnje⁹⁴. Vendar pa European Trend Chart poročilo za Slovenijo za leto 2006 ugotavlja, da Slovenija nima stabilnega in koherentnega inovacijskega sistema, ki bi omogočal transparentnost in večjo usklajenost med različnimi programi za podporo inovacijam.

⁹³ Estonija 9,6 % BDP in Madžarska 8,1 % BDP.

⁹⁴ Nekateri učinki bi se lahko pokazali že v podatkih za leto 2006, ki pa še niso na razpolago.